

Η Νέα Πολιτισμική Συνειδητότητα

Δρ. Μάνος Δανέζης

Άρθρο στο βιβλίο «Θεός και Άνθρωπος»

από τις εκδόσεις Ολιστικής Αρμονίας

Εισαγωγή

Όπως έχει οριστεί, Natura ονομάζουμε το σύνολο των μόνιμα εγγεγραμμένων στο ανθρώπινο DNA δεδομένων και πληροφοριών, που κάθε ένας χρησιμοποιεί αυθόρμητα ως κάτι γνωστό και αναλλοίωτο, άσχετα αν κατέχει επαρκώς το τι είναι ακριβώς αυτό στο οποίο αναφέρεται. Όμως, όπως είναι φυσικό, μέσα στην ανθρώπινη Natura περιλαμβάνονται, εκτός των θετικών στοιχείων, και όλα τα ανθρώπινα δόγματα, οι κοινωνικές αγκυλώσεις, τα επιστημονικά αξιώματα και οι προσωπικές ανθρώπινες εμμονές...

Αντίθετα, ανθρώπινη Cultura ονομάζουμε το σύνολο των γεγονότων, πληροφοριών ή απόψεων της ανθρώπινης Natura, τις οποίες διερευνούμε, προκειμένου να τις επεκτείνουμε, να τις διορθώσουμε ή να τις ανατρέψουμε. Δυστυχώς όμως, όπως όλοι έχουμε αντιληφθεί, η δυτική Cultura διέρχεται μια περίοδο δραματικά αυξανόμενης κρίσης, η οποία συν τω χρόνω αποσαθρώνει τις παγκόσμιες κοινωνικές δομές. Το φαινόμενο αυτό δεν έχει τοπικά χαρακτηριστικά, αλλά αφορά και αναφέρεται στο σύνολο του δυτικού κόσμου, αν και εξωτερικεύεται με διαφορετικούς τρόπους στις διάφορες τοπικές κοινωνίες, αναλόγως του βαθμού εξέλιξης τους.

Ως παράδειγμα αναφέρουμε τη διεθνή οικονομική κατάρρευση που βιώνουμε και η οποία δεν είναι το αίτιο αλλά το αποτέλεσμα μιας ολοκληρωτικής κατάρρευσης αξιών και ιδεών. Οι διαπιστώσεις αυτές οδηγούν στο συμπέρασμα ότι δεν βρισκόμαστε μπροστά σε μια δυσλειτουργία ενός κοινωνικού συστήματος, αλλά σε φαινόμενα πολιτισμικής κατάρρευσης αυτού που αναφέρεται ως Δυτικός Πολιτισμός. Χαρακτηριστικό φαινόμενο αυτής της κατάρρευσης είναι η εγκατάλειψη των αρχών της συλλογικότητας, της κοινωνικότητας και του κοινοτικού πνεύματος, δηλαδή των βασικών στοιχείων δόμησης του πολιτισμού μας. Η συλλογικότητα έχει αντικατασταθεί από την ιδιώτευση, την υποκειμενικότητα, την ατομικότητα και τον εγωκεντρισμό.

Με τον τρόπο αυτό η κοινωνία χάνει τη συνοχή της και αυτοδιαλύεται σε ένα σύνολο συγκρουόμενων ατόμων. Το εγώ αντικαθιστά το εμείς. Το είμαι αντικαθίσταται από το έχω. Με τον τρόπο αυτό ο δυτικός πολιτισμός από κοινωνικός, μετατρέπεται σε εξατομικευμένο και συν τω χρόνω φθείρεται, διαφθείρεται και καταρρέει. Την κατάρρευση αυτή, η οποία, αργά ή γρήγορα, θα οδηγήσει το Δυτικό Πολιτισμό σε μεγάλες περιπέτειες, είναι επιτακτική ανάγκη να τη σταματήσει η ανάπτυξη ενός νέου Δυτικού Πολιτισμικού Ρεύματος, το οποίο θα πρέπει να στηρίζεται, τόσο στις ανθρωπιστικές αρχές, τις οποίες ο Δυτικός Πολιτισμός έχει προ πολλού και εξ ολοκλήρου λησμονήσει, όσο και στο νέο επιστημονικό πνεύμα που επιτάσσει την ανάπτυξη μιας νέας λογικής και ηθικής της επιστήμης. Η νέα επιστημονική λογική και ηθική, όσο και να φαίνεται παράδοξο, σε πολλές περιπτώσεις επιβεβαιώνει και πρακτικά, πάγιες φιλοσοφικές εννοήσεις και εξ αποκαλύψεως θέσεις.

Η ριζική αλλαγή των επιστημονικών ιδεών, αλλά και η αποδεικτική διαδικασία, απενοχοποιούν μια σειρά θεολογικών και μεταφυσικών ενοράσεων, οδηγώντας την κοινωνία μας σε ένα νέο πολιτισμικό μέλλον, τόσο στο επίπεδο της κοινωνικής δομής όσο και των θεολογικών δογμάτων. Σήμερα πλέον η επιστημονική γνώση αποτελεί ένα ισχυρό όπλο, προκειμένου να τεκμηριωθούν με τον καλλίτερο τρόπο πολλές εσωτερικές αλλά και θεολογικές θέσεις, οι οποίες λειδορούνταν σκαιά ως μη επιστημονικές και έξω από τη λογική πραγματικότητα.

Πολιτισμός και βασικές έννοιες

Το πρώτο όμως ερώτημα που θα τεθεί είναι: «με ποιον τρόπο το περιεχόμενο της νέας επιστημονικής σκέψης μπορεί να αναμορφώσει τις δομές του καταρρέοντος δυτικού Πολιτισμικού Ρεύματος;» Αρχικά, θα πρέπει να αντιληφθούμε ότι οι Θετικές Επιστήμες δεν θεμελιώνονται πάνω σε πειραματικά αποδεδειγμένες έννοιες, όπως αφήνουμε πολλές φορές να εννοηθεί. Οι βάσεις των θετικών επιστημών είναι τρεις έννοιες: η ύλη (μάζα), ο χρόνος και ο χώρος (διάσταση). Οι έννοιες αυτές, όπως γνωρίζουμε, αλλά δεν το ομολογούμε, δεν είναι χειροπιαστά και αντικειμενικά προσδιορισμένες, αλλά φιλοσοφικά κατηγορήματα, προσδιοριζόμενα με διαφορετικούς τρόπους από διαφορετικούς πολιτισμούς ή σε διαφορετικές εποχές. Το ενδιαφέρον όμως, είναι ότι οι έννοιες αυτές δεν αποτελούν τη βάση μόνο των θετικών επιστημών, αλλά και των άλλων συνιστωσών ενός πολιτισμικού ρεύματος, της θρησκευτικότητας και της κοινωνικής φιλοσοφίας. Αν ανατραπεί λοιπόν το εννοιολογικό περιεχόμενο αυτών των φυσικών εννοιών, θα αλλάξει σιγά-σιγά η επιστημονική, θρησκευτική και κοινωνική βάση του δυτικού πολιτισμού και, αργά ή γρήγορα, ολόκληρη η δομή του πολιτισμού μας. Η ανατροπή, όμως, του εννοιολογικού περιεχομένου αυτών των φυσικών εννοιών έχει ήδη συντελεστεί.

Οι κλασικές επιστημονικές θέσεις έχουν ανατραπεί δραματικά από τα μέσα του 19ου αιώνα. Με τον τρόπο αυτό, η κατάρρευση του πυλώνα της κλασικής επιστημονικής κοσμοθεωρίας παρασύρει σε κατάρρευση ολόκληρο το Δυτικό Πολιτισμικό Ρεύμα.

Επειδή, όμως, πολλοί μπορεί να μην πιστέψουν την ουσιαστική επίδραση του πυλώνα της επιστήμης πάνω στη συγκρότηση των άλλων πολιτισμικών πυλώνων, θέλουμε να υπενθυμίσουμε τα επόμενα. Η αλλαγή της επιστημονικής αντίληψης για το τι είναι ύλη, μάζα, χρόνος και χώρος, αναγκάζει σε αναθεώρηση κάθε κοινωνικό σύστημα που έχει στηριχθεί στις παλαιότερες αυτές αντιλήψεις (Διαλεκτικός Υλισμός - Μαρξισμός - Κομμουνισμός), όπως και μια σειρά φιλοσοφικών συστημάτων, που επηρέασαν τη δομή και τη σκέψη του Δυτικού πολιτισμού (Υλισμός, Μηχανοκρατία κ.λπ.). Στο πεδίο της Θεολογίας, αλλάζουν σοβαρά πολλά σημεία της θεολογικής δογματικής αν λάβουμε υπ' όψη μας τις νέες επιστημονικές αντιλήψεις.

Σαν παράδειγμα αναφέρουμε τις σύγχρονες απόψεις της Βιολογίας περί «καταγωγής των ειδών» και στο επίπεδο της Αστροφυσικής τις θεωρίες περί την φυσική συγκρότηση και γέννηση του Σύμπαντος, για το τι υπήρχε πριν τη δημιουργία του Σύμπαντος, για το τι είναι η ύλη, μάζα, χρόνος και χώρος, για το τι είναι στην πραγματικότητα αυτό το οποίο αντιλαμβάνονται οι αισθήσεις μας κλπ. Βρισκόμαστε, λοιπόν, μπροστά σε μια κρίσιμη πολιτισμική καμπή. Είναι αναγκαίο, αν θέλουμε να επιβιώσουμε ως κοινωνία, να αναμορφώσουμε ταχύτατα την πνευματικότητά μας, τη λογική του στενού ατομικού μας συμφέροντος και των υπερφίαλων εγωκεντρικών επιδιώξεών μας. Ο άνθρωπος, μέσω της ανάπτυξης ενός άνευ ορίων διαφωτιστικού

κύματος, πρέπει να ξεπεράσει τη φύση του «σοφού πιθήκου», υπεύθυνου για τη σημερινή πολιτισμική κατάρρευση, και να βάλει τις πνευματικές και γνωσιακές βάσεις της συγκρότησης του «συμπαντικού ανθρώπου», αυτού που θα δημιουργήσει τον πολιτισμό του μέλλοντος.

Ατομική και κοινωνική προσέγγιση της γνώσης

Ανά τους αιώνες, διάφορες φιλοσοφικές, θεολογικές ή θεοσοφικές σχολές προσπαθούσαν να προσεγγίσουν τη συμπαντική αλήθεια προβάλλοντας, όμως, «αξιωματικές» και «εξ αποκαλύψεως» αλήθειες, χωρίς κάποια πρακτική και πειραματική τεκμηρίωση. Οι συμμετέχοντες στις σχολές αυτές, εμφανώς ή αφανώς, θεωρούσαν εαυτούς «εκλεκτούς», «διαφορετικούς» και πιο «προχωρημένους πνευματικά και εξελικτικά» από τους άλλους. Η ατομική αυτογνωσία, όπου αυτή είναι πραγματική και όχι προσχηματική, διαιωνίζει τη γνώση, έστω εξ αποκαλύψεως, προφυλάσσοντάς την από τον αφανισμό στο πέρασμα των αιώνων. Πιθανότατα, η μέθοδος της ατομικής αυτογνωσίας τελειώνει το «άτομο» χωρίς όμως να βοηθάει την κοινωνία στο σύνολο της, προκειμένου να αλλάξει μαζικά και ταχύτερα τον πολιτισμικό προσανατολισμό της. Αυτό συμβαίνει εφόσον αυτοί που αισθάνονται ή είναι οι «εκλεκτοί» δεν μιλάνε την ίδια γλώσσα με την ευρύτερη κοινωνία, ούτε σκέφτονται με τον ίδιο τρόπο. Η εποχή όμως της ατομικής διαφύλαξης της γνώσης τελείωσε και υπάρχει η ανάγκη ανάπτυξης ενός νέου πνευματικού πολιτισμού, που, για να γίνει πραγματικότητα, έχει την ανάγκη συμμετοχής όλων των ανθρώπων και όχι μόνο των «εκλεκτών».

Έχουμε ανάγκη την ανάπτυξη ενός μαζικού λαϊκού διαφωτιστικού ρεύματος, το οποίο, χωρίς να σταματάει ή να επιβραδύνει την ατομική αναζήτηση της πνευματικότητας, θα δίνει τη δυνατότητα σε όλο και μεγαλύτερο αριθμό ανθρώπων να συμμετάσχουν στη νέα πολιτισμική και πνευματική επανάσταση. Αυτό που θα πρέπει να αντιληφθούμε είναι ότι ως πολιτισμός, ή όλοι μαζί θα σωθούμε ή όλοι μαζί θα αφανιστούμε. Δεν υπάρχει πλέον χώρος για ατομικούς παραδείσους.

Είναι πολύ βασικό να συνειδητοποιήσουμε ότι η προσπάθεια να γίνουν κατανοητές στον απλό άνθρωπο βαθιές φιλοσοφικές ή εσωτερικές γνώσεις, δεν στερούν από αυτές τη βαρύτητα του περιεχομένου τους. Ακόμα και ο Ιησούς δεν αρνήθηκε την αποδεικτική διαδικασία, τη θεϊκής φύσης Του, την οποία ζήτησε ο «άπιστος Θωμάς».

Για να γίνει όμως κατανοητή η συμπαντική αλήθεια από μέρους μιας κοινωνίας, η οποία έχει οικοδομηθεί πάνω στο σύνδρομο του «άπιστου Θωμά», πρέπει να της μιλήσουμε στη γλώσσα της, τη γλώσσα της αποδεικτικής λογικής. Το ρόλο αυτό μπορεί πλέον να παίξει η σύγχρονη επιστημονική σκέψη. Η πορεία προς τη συγκρότηση ενός νέου πνευματικού πολιτισμικού ρεύματος δεν θα είναι όμως εύκολη και θα πρέπει να ακολουθήσει μια σειρά ουσιαστικών βημάτων. Πρώτο βήμα θα πρέπει να είναι η, μέσω της νέας επιστημονικής γνώσης, κατάκτηση μιας νέας συμπαντικής συνειδητότητας.

Η νέα συμπαντική συνειδητότητα

Μιλώντας βέβαια για μια επιστημονική προσέγγιση της συμπαντικής συνειδητότητας, δεν υποβαθμίζουμε, ούτε αγνοούμε το φιλοσοφικό, θεολογικό ή εσωτερικό δρόμο κατάκτησης της. Αυτό το οποίο μπορούμε να υποστηρίξουμε είναι ότι, μέσω της

αποδεικτικής επιστημονικής διαδικασίας, είναι πιο εύκολο να πλησιάσουμε το μέσο άνθρωπο, μιλώντας του σε μια γλώσσα και στα πλαίσια μιας λογικής που έχει συνηθίσει να αποδέχεται. Εκτός όμως αυτού, η επιστημονική αποδεικτική μέθοδος βοηθάει όσους προσεγγίζουν τη συμπαντική συνειδητότητα με άλλες μεθόδους, να σπάσουν τα δεσμά ενός ιδιότυπου αποκλεισμού, που τους έχει επιβάλει μια πολιτισμική πραγματικότητα που δεν αποδέχεται τις φιλοσοφικές, θεολογικές ή εσωτερικές ερμηνείες. Η συνειδητοποίηση, μέσω της επιστημονικής γνώσης, της συμπαντικής πραγματικότητας μπορεί σε μεγάλο βαθμό να επιτευχθεί, αν γίνουν κατανοητές οι επόμενες βασικές επιστημονικές πλέον αλήθειες.

Η πλάνη των αισθήσεων

Ένα ερώτημα που βασάνιζε τον άνθρωπο υπήρξε το αν «είναι πραγματικότητα ό,τι αντιλαμβάνονται οι αισθήσεις μας» ή μήπως αποτελεί ένα «matrix», ένα «δημιούργημα του μυαλού μας». Όπως αναφέρει ο Σέξτος, ο Δημόκριτος σε αυτό το ερώτημα έδωσε μια σαφή απάντηση (Δημόκριτος, απόσπ υ, Σέξτος, Προς Μαθηματικούς VII, 138)...

« Αλλά στους Κανόνες λέγει (ο Δημόκριτος) ότι υπάρχουν δύο είδη γνώσης, η μία μέσω των αισθήσεων και η άλλη μέσω της διάνοιας. Από αυτές, εκείνη που αποκτάται μέσω της διάνοιας την αποκαλεί γνήσια, αποδίδοντάς της αξιοπιστία για την εκφορά σωστής κρίσης, ενώ εκείνη που αποκτάται μέσω των αισθήσεων την ονομάζει νόθα, μην αναγνωρίζοντάς της το αλάθητο για τη διάγνωση του αληθινού. Λέγει κατά λέξη, «υπάρχουν δύο μορφές γνώσης, μία γνήσια και μία νόθα. Στη νόθα ανήκουν όλα τα παρακάτω, η όραση, η ακοή, η οσμή, η γεύση, η αφή. Η άλλη μορφή γνώσης είναι γνήσια, που είναι ξέχωρη από αυτή».

Ας δούμε την άποψη της επιστήμης πάνω σε αυτό το θέμα μέσω του φαινομένου της συναισθησίας. Όπως έχει διαπιστωθεί, υπάρχουν άνθρωποι που παρουσιάζουν την ιδιότητα να μπλέκουν μεταξύ τους τις αισθήσεις τους. Με τον τρόπο αυτό, οι άνθρωποι αυτοί μπορούν να ακούνε τις γεύσεις ή να βλέπουν χρώματα και σχήματα όταν ακούνε ήχους ή και το αντίστροφο. Η κατάσταση αυτή ονομάζεται «συναισθησία». Το ότι τα ερεθίσματα, τα οποία δέχεται το μάτι μας, μπορούμε να τα σχηματοποιήσουμε ως ήχους και τα ερεθίσματα που δέχονται τα αφτιά μας ως χρώματα και σχήματα, μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι «οι εντυπώσεις των αισθήσεων, άρα και ο κόσμος πσν αντιλαμβανόμαστε, είναι αποτέλεσμα της δομής τον εγκεφάλου μας και όχι μια αντικειμενική πραγματικότητα». Ένα δεύτερο πολύ ενδιαφέρον φαινόμενο είναι το φαινόμενο του «ενεργειακού κατωφλίου». Για κάθε άνθρωπο, αν το ενεργειακό ερέθισμα που προσλαμβάνει από ένα αισθητήριο όργανο δεν ξεπερνά ένα συγκεκριμένο ελάχιστο ποσό ενέργειας, τότε το αισθητήριο όργανο δεν μπορεί να δημιουργήσει ένα ενεργειακό σήμα.

Ως εκ τούτου, ο εγκέφαλος δεν δέχεται κανένα σήμα και αγνοεί ως μη υπάρχον το ποσόν αυτό της ενέργειας. Ομοίως, όσο και αν τα εξωτερικά ενεργειακά ερεθίσματα ξεπερνάνε το ενεργειακό κατώφλι, προκαλούν ακριβώς το ίδιο αισθητηριακό αποτέλεσμα.. Αυτό σημαίνει ότι ανεξάρτητα από τη διαφορά των εξωτερικών ερεθισμάτων σε ένταση ή χρόνο, το εύρος, καθώς και η διάρκεια του τελικού αποτελέσματος είναι παραμένει πάντα το ίδιο. Αυτό σημαίνει ότι οσοδήποτε μεγάλο και αν είναι το ποσόν της ενέργειας που δέχεται ένα αισθητήριο όργανο μας, δεν μπορεί να δει «ποσοτικά» περισσότερα γεγονότα. Το μόνο που διαφοροποιείται είναι

η ποιότητα των γεγονότων. Ενδιαφέρον είναι να αναφερθεί ότι το ενεργειακό κατώφλι δεν είναι το ίδιο για όλους τους ανθρώπους, με αποτέλεσμα κάθε ένας να αντιλαμβάνεται ελαφρώς διαφορετικά τα διάφορα γεγονότα. Δεχόμενοι όμως ότι η ανθρώπινη βιολογία, μέσω των νευρώνων, δεν μεταφέρει στον εγκέφαλο ενεργειακά σήματα μικρότερης ενέργειας από μια ελάχιστη, σημαίνει ότι δεν γίνονται αντιληπτά από εμάς πολλά γεγονότα του εξωτερικού κόσμου. Όμως και η αίσθηση της αφής δημιουργείται στον εγκέφαλο μας.

Όπως γνωρίζουμε, τα τελευταία δομικά υλικά του χεριού απέχουν αναλογικά πολύ μεγάλες αποστάσεις από το αντικείμενο που νομίζουμε ότι ακουμπάμε. Μεταξύ των δομικών υλικών του χεριού και του αντικειμένου αναπτύσσονται απωθητικές δυνάμεις, δηλαδή ενέργεια (σήματα). Η ενέργεια αυτή μεταφέρεται από τους νευρώνες σε συγκεκριμένη περιοχή του εγκεφάλου η οποία δημιουργεί την αίσθηση της Αφής. Όπως αναφέρει και ο Τσαρλς Μιούζες στο βιβλίο του «Συνείδηση και πραγματικότητα»:

«... όλα τα αντικείμενα που μπορούμε να παρατηρήσουμε είναι τρισδιάστατες εικόνες που σχηματίζονται από κύματα στάσιμα ή κινούμενα κάτω από την επίδραση ηλεκτρομαγνητικών και πυρηνικών διαδικασιών. Όλα τα αντικείμενα του κόσμου είναι τρισδιάστατες εικόνες που σχηματίζονται με ηλεκτρομαγνητικό τρόπο, εικόνες ενός υπερολογράμματος αν το θέλετε».

Όμως, για την πλάνη των αισθήσεων παίρνει θέση και η Θεωρία της Σχετικότητας. Ας δούμε κάπως καλύτερα αυτή τη θέση. Όπως γνωρίζουμε μέσω της επιστήμης της νευροφυσιολογίας, «μορφές και σχήματα τα οποία εξελίσσονται σε χώρους περισσότερων των τριών διαστάσεων, ακόμα και αν περιγράφονται από την Ευκλείδεια Γεωμετρία, δεν είναι δυνατόν να γίνουν αντιληπτά από τις ανθρώπινες αισθήσεις. Όμως, σύμφωνα με τη Θεωρία της Σχετικότητας, το Σύμπαν μας είναι τεσσάρων διαστάσεων και δεν περιγράφεται από την Ευκλείδεια γεωμετρία. Αυτό σημαίνει ότι δεν θα έπρεπε να αντιλαμβανόμαστε τίποτα μέσα σε αυτό.

Τι είναι λοιπόν αυτό που αντιλαμβανόμαστε μέσω των αισθήσεών μας σαν πραγματικότητα; Σύμφωνα με τη Θεωρία της Σχετικότητας, η αισθητή συμπαντική πραγματικότητα δεν είναι τίποτα άλλο, παρά «η προβολή (το είδωλο, το καθρέφτισμα) όσων υπάρχουν στο πραγματικό τετραδιάστατο μη Ευκλείδειο και αθέατο Σύμπαν πάνω σε έναν ψεύτικο τρισδιάστατο και Ευκλείδειο χώρο που φτιάχνουν πλαστά οι αισθήσεις μας». Το χώρο αυτό η θεωρία της Σχετικότητας ονομάζει χώρο Minkowski. Τα παράδοξα φαινόμενα της θεωρίας της Σχετικότητας (διαστολές και συστολές του χρόνου, του μήκους, της μάζας κ.λπ.), καθώς και όλες οι περίεργες μετρήσεις, δεν γίνονται μέσα στο πραγματικό Σύμπαν, άρα δεν το περιγράφουν. Τα σχετικιστικά γεγονότα, οι μορφές και τα σχήματα του κόσμου που μας περιβάλλει, είναι οι προβολές του, οι παραμορφωμένες εικόνες του, πάνω σε έναν ψεύτικο ευκλείδειο χώρο που κατασκευάζει η φυσιολογία μας μέσω του εγκεφάλου μας.

Ας δούμε όμως και ένα άλλο παράδοξο γεγονός, το οποίο μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το ορατό Σύμπαν δεν αποτελεί παρά μια ψευδή εικόνα μιας άλλης μη αισθητής πραγματικότητας. Επειδή η ταχύτητα του φωτός είναι πεπερασμένη, η ακτινοβολία, άρα και οι εικόνες, των μακρινών γαλαξιών ταξιδεύουν για εκατομμύρια ή και δισεκατομμύρια χρόνια για να φτάσουν μέχρι τον παρατηρητή.

Αυτό σημαίνει ότι τη στιγμή που βλέπουμε ένα μακρινό γαλαξία, αυτός μπορεί να έχει καταστραφεί. Όπως γίνεται φανερό, λόγω αυτού του γεγονότος, μέσω των αισθήσεων και των επιστημονικών οργάνων μας, δεν μελετάμε τους γαλαξίες όπως είναι τώρα, αλλά τις παρελθοντικές εικόνες τους. Το Σύμπαν των παρατηρήσεών μας δεν είναι το πραγματικό τωρινό Σύμπαν, αλλά αποτελεί μία εικόνα του παρελθόντος του.

Η έννοια της ύλης

Η κατανόηση της πλάνης των αισθήσεων και του γεγονότος ότι ο αισθητός κόσμος γύρω μας δεν αποτελεί παρά μια παραμορφωμένη εικόνα μιας αόρατης πραγματικότητας, θέτει επιτακτικά το ερώτημα του «τι είναι αυτό που ονομάζουμε ύλη».

Όπως ήδη έχουμε αναφέρει, η έννοια της ύλης αποτελεί ένα φιλοσοφικό κατηγορημα και ως εκ τούτου δεν επιδέχεται έναν επιστημονικά τεκμηριωμένο ορισμό. Ας δούμε προσεκτικότερα τις απόψεις της σύγχρονης επιστημονικής σκέψης γύρω από την πραγματική φύση αυτού που οι αισθήσεις μας ονομάζουν «ύλη». Για να μπορέσουμε, όμως, να κατανοήσουμε το τι είναι ύλη θα πρέπει να γνωρίζουμε κάποιες άλλες ενδιάμεσες έννοιες.

Οι έννοιες της γεωμετρίας και του χώρου

Αρχικά, ας ορίσουμε τι είναι η γεωμετρία. Η γεωμετρία περιγράφει μια σειρά ιδιοτήτων ενός χώρου όπου αναπτύσσονται μορφές, γεγονότα και σχήματα και αυτό ανεξαρτήτως του αριθμού των διαστάσεων του χώρου αυτού. Έτσι, για παράδειγμα, ένας χώρος οσωνδήποτε διαστάσεων μπορεί να είναι Ευκλείδειος, αν υπακούει στις βασικές ιδιότητες της Ευκλείδειας γεωμετρίας. Όταν αναφερόμαστε σε γεωμετρικά σχήματα, θεωρούμε ως αυτονόητη την ύπαρξη ενός χώρου, μέσα στον οποίο αυτά αναπτύσσονται και τις ιδιότητες του οποίου υπακούουν. Για τον κόσμο, λοιπόν, των αισθήσεών μας, ο χώρος είναι το αναγκαίο τίποτα μέσα στο οποίο πλέουν τα γεωμετρικά σχήματα, τα οποία δεν έχουν αισθητή, αλλά μόνο ιδεατή υπόσταση.

Η έννοια της διάστασης

Ο κάθε χώρος χαρακτηρίζεται από τον αριθμό των διαστάσεών του. Η διάσταση δεν είναι κάτι μεταφυσικό και έξω από την εποπτεία της επιστήμης. Η έννοια της διάστασης ταυτίζεται με την έννοια του βαθμού ελευθερίας μέσα σε ένα χώρο με δεδομένες ιδιότητες (Γεωμετρία). Κάθε διάσταση πρέπει να είναι κάθετη πάνω σε όλες τις άλλες. Το ενδιαφέρον γεγονός είναι ότι η ανθρώπινη φυσιολογία μπορεί να καταγράψει γραφικά και αισθητά μόνο τρεις διαστάσεις. Δεν μπορεί δηλαδή να χαράξει γραφικά, άρα και να κατανοήσει, μια τέταρτη κατεύθυνση η οποία να είναι κάθετη προς κάθε μία από τις τρεις προηγούμενες διαστάσεις-κατευθύνσεις. Η πραγματικότητα δηλαδή της 4ης διάστασης, άρα και των τετραδιάστατων μορφών, βρίσκεται έξω από τη δυνατότητα των ανθρώπινων αισθήσεων και περιγράφεται μόνο μέσω μαθηματικών σχέσεων.

Στα μαθηματικά όλες οι διαστάσεις είναι ισοδύναμες και ομοειδείς. Ως εκ τούτου, αν για κάποιο λόγο πρέπει να τις μετρήσουμε, η μονάδα που χρησιμοποιούμε είναι η ίδια. Αυτό σημαίνει ότι η τέταρτη διάσταση, όπως η πέμπτη ή η τρίτη μετριοούνται με

την ίδια μονάδα. Αν για κάποιο λόγο μετράμε κάποιες διαστάσεις με κάποια μονάδα π.χ. το cm και κάποια άλλη με κάποια άλλη μονάδα π.χ. το sec, αυτό σημαίνει ότι συμβαίνει κάτι από τα επόμενα:

Οι δύο μονάδες (cm και sec) είναι ομοειδείς μονάδες και δεν το καταλαβαίνουμε. Το γεγονός το οποίο μετράμε με τη διαφορετική μονάδα μέτρησης (π.χ. sec) δεν έχει καμία σχέση με την έννοια της διάστασης, αλλά μετράει ένα δευτερογενές γεγονός που προκύπτει από την έννοια της διάστασης. Τι όμως από τα δύο συμβαίνει στο Σύμπαν γύρω μας; Και τα δύο. Όταν μελετάμε το Σύμπαν στην ολότητά του, η έννοια του cm ταυτίζεται με την έννοια του sec. Ως παράδειγμα αναφέρουμε την έννοια της ακτίνας του Σύμπαντος. Ενώ έχουμε την εντύπωση ότι μετρείται με μονάδες μήκους, η λύση της εξίσωσης που δίνει την ακτίνα του Σύμπαντος, μας δίνει μονάδες χρόνου. Αυτό σημαίνει ότι για το μέγακσμο του Σύμπαντος η έννοια του cm συμπίπτει με την έννοια του sec. Στην περίπτωση, όμως, του πολύ κοντινού μας σύμπαντος, για παράδειγμα στη Γη και στον κοντινό της χώρο, το δευτερόλεπτο δεν εκφράζει την 4η διάσταση, αλλά ένα παράγωγο μέγεθος. Για το λόγο αυτό η έννοια του cm φαντάζει διαφορετική από την έννοια του sec. Την τέταρτη διάσταση, λόγω της βιολογίας μας, δεν μπορούμε να την αντιληφθούμε ευθέως, αλλά μόνο εμμέσως, μέσω δευτερογενών ιδιοτήτων της. Λόγω αυτού του γεγονότος έχουμε την ψευδαίσθηση ότι η τέταρτη διάσταση είναι κάτι διαφορετικό από τις άλλες τρεις και ως εκ τούτου την μετράμε με ένα άλλο μέτρο, το δευτερόλεπτο της ώρας.

Για να καταλάβουμε αυτό το παράδοξο ας αναφερθούμε στο παράδειγμα των τετράδωμων. Αν έχουμε τετράδωμο αδελφία εντελώς όμοια και βλέπουμε τα 3 απευθείας στο πρόσωπο ενώ το τέταρτο μέσω ενός παραμορφωτικού καθρέφτη, έχουμε την ψευδαίσθηση ότι αυτό διαφέρει στην όψη από τα άλλα τρία, για τα οποία αντιλαμβανόμαστε ότι είναι εντελώς όμοια. Το ίδιο συμβαίνει και με τις τέσσερις διαστάσεις.

Η έννοια της καμπυλότητας

Έστω ένας χώρος μίας διάστασης, (η ευθεία). Ο χώρος μίας διάστασης καμπυλώνεται, κάμπτεται δηλαδή, σε κάποιες περιοχές του προς την κατεύθυνση της δεύτερης διάστασης, του πλάτους. Ένας χώρος δύο διαστάσεων (επίπεδο) καμπυλώνεται προς τη διάσταση ύψος. Τέλος, όταν μιλάμε για καμπύλωση του Ευκλείδειου συμπαντικού χώρου των τριών διαστάσεων, που μπορούν να αντιληφθούν οι αισθήσεις μας, απλώς εννοούμε μία κύρτωσή του προς την τέταρτη διάσταση, την οποία, όμως, δεν αντιλαμβάνονται οι ανθρώπινες αισθήσεις.

Τι είναι τελικά η ύλη;

Μετά όλα τα προηγούμενα είμαστε έτοιμοι να αντιληφθούμε τι είναι η «ύλη». Η μεγαλοφυΐα του θείου Αλβέρτου συνέλαβε την ιδέα, την οποία εξέφρασε και μαθηματικά, ότι, δηλαδή, το κύριο συστατικό της κλασικής Φυσικής, «η αισθητή ύλη, δεν είναι παρά η καμπύλωση τον κύριου συστατικού του κόσμου των μαθηματικών, του τρισδιάστατου χώρου». Όμως, επειδή, όπως αναφέραμε, ο χώρος είναι ένα αισθητό τίποτα, η ύλη είναι η καμπύλωση αυτού του τίποτα. Έτσι, όταν ο «χώρος» των τριών διαστάσεων καμπυλώνεται προς την 4η διάσταση, μεταξύ ενός ελάχιστου και ενός μέγιστου ορίου, τότε οι αισθήσεις μας αντιλαμβάνονται αυτή την καμπύλωση σαν πυκνότητα ύλης. Με λίγα λόγια και η αισθητή ύλη δεν είναι παρά

ένα κατασκευάσμα του εγκεφάλου μας. Μια πλαστή εικόνα μιας άλλης μη αισθητής πραγματικότητας

Η έννοια του ανθρώπινου χρόνου

Ποια είναι η σχέση μεταξύ 4ης διάστασης και του ανθρωπίνως μετρούμενου Χρόνου; Όπως είπαμε προηγουμένως, η αυξομείωση της καμπυλότητας του τρισδιάστατου χώρου προς την 4η διάσταση εκφράζεται στη Φυσική ως μεταβολή της πυκνότητας της υλοενέργειας σε μια συγκεκριμένη περιοχή. Η μεταβολή αυτή, στην περίπτωση της υλικής υπόστασης του ανθρώπου, μεταφράζεται πρακτικά ως Ανάπτυξη και Φθορά (κύκλος ζωής). Η ανθρώπινη βιολογία δεν μπορεί να αντιληφθεί άμεσα την 4η διάσταση και τις μεταβολές της, δηλαδή την καμπυλότητα του χώρου. Μπορεί όμως να αντιληφθεί ένα ισοδύναμο και παραγόμενο από την καμπυλότητα γεγονός, την ανάπτυξη και την φθορά της υλοενέργειας. Δηλαδή τον κύκλο της λεγόμενης ζωής.

Χρειαζόμαστε ένα σταθερό μέτρο προκειμένου να μετράμε τη μέση διάρκεια της ζωής ενός γεγονότος. Μετράμε, λοιπόν, πόσες φορές η Γη θα γυρίσει γύρω από τον άξονά της (ημερονύκτιο) ή γύρω από τον Ήλιο (έτος) κατά τη διάρκεια της μέσης ζωής αυτού του γεγονότος. Το αποτέλεσμα αυτής της μέτρησης το ονομάσαμε «Χρόνο», εκ του ονόματος του Θεού Κρόνου, ο οποίος, σύμφωνα με το μύθο, ήταν υπεύθυνος για το σταμάτημα της ζωής (θάνατο) ενός βιολογικού συστήματος. Τον Χρόνο τον χωρίσαμε σε μήνες, μέρες, ώρες, λεπτά και δευτερόλεπτα, με βασική ελάχιστη μονάδα τη διάρκεια του δευτερολέπτου (sec). Μετά όλα τα προηγούμενα μπορούμε να αντιληφθούμε ότι ο ανθρωπίνως μετρούμενος Χρόνος δεν μετράει την 4η διάσταση και τις μεταβολές της, αλλά ένα παράγωγο μέγεθος, τη διάρκεια ζωής ενός υλικού γεγονότος. Με άλλα λόγια, μετράει τη διάρκεια κατά την οποία η τοπική καμπυλότητα του χώρου έχει τέτοιες τιμές που η ανθρώπινη βιολογία μπορεί να τις αντιλαμβάνεται ως ύλη. Ο Χρόνος μετράει τη διάρκεια της ανθρώπινης ζωής και όχι την 4η διάσταση, της οποίας είναι ένα δευτερογενές φαινόμενο.

Η έννοια της ολικότητας

Ένα άλλο γεγονός, το οποίο μπορούμε να προσεγγίσουμε μέσω της νέας επιστημονικής γνώσης, είναι η έννοια της «ολικότητας». Το Σύμπαν της σύγχρονης επιστήμης είναι ένα ενιαίο σύστημα, το οποίο δεν μερίζεται, ούτε αποτελείται από μέρη. Η αίσθηση των εξατομικευμένων αντικειμένων και μορφών δεν αποτελεί παρά μια νέα πλάνη, η οποία στηρίζεται σε μια ιδιομορφία, βασικά της όρασής μας, αλλά γενικότερα της εγκεφαλικής μας συγκρότησης. Ας δούμε, όμως, κάπως καλύτερα την τεκμηρίωση αυτής της θέσης. Όπως όλοι γνωρίζουμε, ο οφθαλμός μας αποτελεί έναν ατελέστατο συλλέκτη ακτινοβολιών. Η ατέλειά του συνίσταται κυρίως στο ότι δεν μπορεί να αντιληφθεί:

1. Αντικείμενα μικρότερης έκτασης από μια ελάχιστη, π.χ. κόκκους σκόνης.
2. Την απόσταση μεταξύ ανεξάρτητων αντικειμένων, εάν αυτή είναι μικρότερη μιας ελάχιστης. Τα αντικείμενα αυτά τα αντιλαμβάνεται σαν ένα.
3. Ακτινοβολίες εκτός του ελαχιστότατου εύρους των ορατών μηκών κύματος.

Συνεπώς, μέσω του συνόλου των αισθήσεών μας δεν είναι δυνατόν να αντιληφθούμε παρά μόνο ένα απειροελάχιστο κομμάτι του συμπαντικού χώρου που μας περιβάλλει. Η αδυναμία αυτή των ανθρώπινων αισθήσεων μας αναγκάζει να περιορίζουμε τον κόσμο των αισθητών εντυπώσεών μας σε ένα πολύ μικρό υποσύνολο του συμπαντικού χώρου. Να σχηματίζουμε δηλαδή αυθαίρετα, μέσω των αισθήσεών μας, μια ελαχιστότατη Ευκλείδεια υποκειμενική τομή στο συνεχές μη Ευκλείδειο χωροχρονικό γίνεσθαι, εντός της οποίας δημιουργούμε ό,τι ονομάζουμε «Κόσμο των αισθήσεών μας».

Μερικά αποτελέσματα των προηγούμενων αδυναμιών των αισθήσεών μας είναι:

α. Μια σειρά αντικειμένων ή γεγονότων παραμένουν αόρατα για τον άνθρωπο, εφόσον τα μήκη κύματος της ακτινοβολίας την οποία εκπέμπουν δεν καταγράφονται από τον οφθαλμό μας.

β. Ένα σύνολο ελαχιστότατων σωματιδίων, όπως π.χ. κόκκοι σκόνης ή μόρια αρωματικών πτητικών ενώσεων, τα οποία παρεμβάλλονται μεταξύ των θεωρούμενων ανεξάρτητων αντικειμένων, παραμένουν αόρατα για τον οφθαλμό μας, λόγω των περιορισμένων διαστάσεών τους. Εξαιτίας της αδυναμίας της όρασής μας, δημιουργούμε την αίσθηση του «κενού» μεταξύ των φαινομενικά ανεξάρτητων αντικειμένων.

γ. Επειδή οι αποστάσεις μεταξύ των μορίων ή των ατόμων είναι απειροελάχιστες, δεν αντιλαμβανόμαστε την αυτόνομη και ανεξάρτητη ύπαρξή τους. Αντιθέτως, δημιουργείται η ψευδής εντύπωση ότι μια συλλογή ατόμων ή μορίων, μεγάλης πυκνότητας, αποτελεί ενιαία και αυτόνομη υλική οντότητα. Με τον τρόπο αυτό δημιουργείται η ψευδαίσθηση της υλικής ατομικότητας των αισθητών αντικειμένων.

Σημειώνουμε ότι, αν το αισθητήριο της όρασής μας είχε άπειρες δυνατότητες και δεν παρουσίαζε τις προηγούμενες αδυναμίες, όπως είναι φανερό, δεν θα δημιουργούνταν στον άνθρωπο η εντύπωση των ανεξάρτητων και αυτόνομων υλικών αντικειμένων. Αντιθέτως, θα σχηματιζόταν η εντύπωση ενός χυλού υποατομικών σωματιδίων και, σε προέκταση, ενός χυλού ακτινοβολιών, μέσα στον οποίο αυτό που ονομάζουμε εξατομικευμένο υλικό αντικείμενο δεν θα αποτελούσε παρά ένα συγκεκριμένο πύκνωμα. Όμως, και η Θεωρία της Σχετικότητας δέχεται το ενιαίο και αδιάσπαστο της συμπαντικής συγκρότησης. Το μόνο πραγματικό μέσα στο Σύμπαν είναι το «χωροχρονικό συνεχές», το οποίο είναι άτμητο και αδιαίρετο. Αν τμήσουμε το χωροχρονικό συνεχές, τα παραγόμενα μέρη δεν έχουν καμία από τις ιδιότητες του χωροχρονικού συνεχούς ούτε και το περιγράφουν. Αυτό σημαίνει ότι, αν το σπάσουμε σε χώρο και χρόνο, ούτε ο χρόνος ούτε ο χώρος περιγράφουν την Συμπαντική πραγματικότητα. Ο χρόνος και ο χώρος, όπως τον περιγράφουν και τον μετράνε τα ρολόγια, τα ημερολόγια και οι μεζούρες μας αντίστοιχα, δεν έχουν καμία σχέση ούτε περιγράφουν την πραγματικότητα της Συμπαντικής Δημιουργίας. Μέσα στο χωροχρονικό συνεχές δεν μπορούμε να ορίσουμε σημεία χρόνου t και χώρου x, y, z . Ο λόγος, για τον οποίο δεν μπορούμε να τα ορίσουμε, είναι ότι για να γίνει αυτό, θα έπρεπε πρώτα να χωρίσουμε το χωροχρονικό συνεχές σε χώρο και χρόνο και μέσα στα κομμάτια αυτά να ορίσουμε τα σημεία χώρου και χρόνου. Αν όμως δεν μπορούμε να ορίσουμε ανεξάρτητα σημεία χώρου και χρόνου, μπορούμε να ορίσουμε σημεία που να έχουν συγχρόνως συντεταγμένες και χώρου και χρόνου, δηλαδή σημεία $A(x, y, z, t)$;

Η απάντηση είναι και πάλι όχι, διότι αν ορίζαμε κάποιο σημείο στο χωροχρονικό συνεχές, θα ήταν σαν να το χωρίζαμε σε δύο κομμάτια: το σημείο και όλο το υπόλοιπο χωροχρονικό συνεχές. Αυτό όμως, όπως είπαμε, έχει ως συνέπεια τα δύο αυτά κομμάτια να μην έχουν καμιά ιδιότητα του Συμπαντικού χωροχρονικού συνεχούς. Οι ανθρώπινες αισθήσεις, λοιπόν, δεν αποτελούν το αδιάψευστο κριτήριο της αλήθειας των συμπαντικών μορφών και φαινομένων. Ό,τι αυτόρεσκα ονομάζουμε εξατομικευμένο υλικό αντικείμενο αποτελεί μια σκιά αυτού που πραγματικά είναι, στα πλαίσια της μη αισθητής πραγματικότητας. Με βάση τα προηγούμενα μπορούμε πλέον να πούμε ότι: μέσω των αισθήσεών μας και των διαφόρων οργάνων μας που τις ενισχύουν, δεν αντιλαμβανόμαστε το Σύμπαν όπως αυτό είναι στην πραγματικότητα, αλλά όπως έχει τη δυνατότητα να το αντιληφθεί ο εγκέφαλος μας, μέσω των ατελέστατων ανθρώπινων αισθήσεων. Η πραγματική φύση του τετραδιάστατου μη Ευκλείδειου Σύμπαντος είναι μη αισθητή και περιγράφεται μόνο μέσω μαθηματικών σχέσεων.

Η έννοια της αυτογνωσίας

Η προσέγγιση της συμπαντικής συνειδητότητας, μέσω της επιστήμης δίνει τη δυνατότητα στο μέσο άνθρωπο, τον διαμορφωμένο μέσα στην υλιστικότητα της μηχανοκρατίας της επιστημονικής επανάστασης του 16^{ου} -17^{ου}: αιώνα, να αποδεχτεί μια συμπαντική δομή και λειτουργία, που μέχρι σήμερα απέρριπτε ως μη ορθολογιστική. Αυτό το πρώτο βήμα της μαζικής αφύπνισης μιας γνώσης που, σε πολλές περιπτώσεις, ενυπάρχει συνειδησιακά μέσα στην ανθρώπινη φύση, αποτελεί την πιο δύσκολη φάση διαμόρφωσης μιας ευρύτερης κοινωνικής πνευματικότητας. Η νέα επιστημονική προσέγγιση της συμπαντικής συνειδητότητας δίνει τη δυνατότητα σε όλο και περισσότερους ανθρώπους να βαδίσουν το δρόμο της «αυτογνωσίας». Με τον όρο «αυτογνωσία» περιγράφουμε την προσπάθεια της ανθρώπινης πνευματικότητας να συνδέσει τις επιμέρους γνώσεις, τις οποίες απέκτησε μέσω της συμπαντικής συνειδητότητας, με την έννοια της «φύσης» του ανθρώπου, αλλά και με την ουσία κάθε αισθητής ύπαρξης.

Μερικά από τα θέματα που μπορούμε να επεξεργαστούμε, μέσω της νέας συμπαντικής λογικής μας, είναι η μεταφορά της γνώσης περί ψευδαίσθησης των αισθητών αντικειμένων στο επίπεδο του ανθρώπου και η θέση των αισθητών γεγονότων, μηδέ εξαιρουμένης της ίδιας της ύπαρξης μας, μέσα στα πλαίσια της συμπαντικής ολικότητας. Οι απαντήσεις πάνω σε αυτά τα θέματα δεν μεταβάλλουν μόνο την ατομική συνείδηση του ανθρώπου, αλλά διαμορφώνουν συγχρόνως νέες θεολογικές και κοινωνικές απόψεις. Με λίγα λόγια, διαμορφώνουν τα πλαίσια ενός νέου πολιτισμικού ρεύματος. Σαν παραδείγματα αναφέρουμε το Χριστό, το Βούδα, τον Κρίσνα, το Μωάμεθ. Οι προσεγγίσεις τους πάνω σε όλα τα προηγούμενα θέματα δεν διαμόρφωσαν μόνο μια νέα θεολογική άποψη, αλλά, ανατρέποντας την μέχρι τότε κοινωνική συνείδηση, δημιούργησαν και νέα κοινωνικά συστήματα. Δημιούργησαν, δηλαδή, νέα πολιτισμικά δεδομένα. Ας δούμε, όμως, σαν παράδειγμα ποια μπορεί να είναι η αντίληψη γύρω από το φαινόμενο του κύκλου της ανθρώπινης ύπαρξης, υπό το πρίσμα όλων όσων αναφέραμε προηγουμένως.

Το μυστήριο του κύκλου της ζωής

Όπως αναφέραμε στα προηγούμενα, η αισθητή ύλη είναι καμπυλωμένος τρισδιάστατος χώρος προς την 4η διάσταση. Ιδιαίτερα σημειώσαμε ότι η ύλη υπάρχει

αισθητά, αν η τιμή της 4ης διάστασης βρίσκεται μεταξύ μιας ελάχιστης και μιας μέγιστης τιμής. Επομένως η αυξομείωση της καμπυλότητας μιας περιοχής ενός χώρου σηματοδοτεί τη γέννηση, την εξέλιξη και το θάνατο μιας υλικής ύπαρξης. Αν θεωρήσουμε σταθερή την έκταση μιας περιοχής του χώρου, το πόσο αυτός καμπυλώνεται προς την 4η διάσταση, είναι η βασική παράμετρος που χαρακτηρίζει την εξέλιξη μιας υλικής ύπαρξης. Όλα τα προηγούμενα δεν αποτελούν κάποιες μεταφυσικές, φιλοσοφικές ή θεολογικές εξ αποκαλύψεως θέσεις, αλλά το αποτέλεσμα της θεωρίας της Σχετικότητας, η οποία αποδεικνύει ότι η μαθηματική έννοια της καμπυλότητας μιας περιοχής του συμπαντικού χώρου είναι ταυτόσημη με μια άλλη φυσική έννοια, την έννοια της πυκνότητας (και όχι της ποσότητας) της υλοενέργειας. Αυτό σημαίνει ότι αντί να πούμε πως ύλη είναι καμπυλωμένος χώρος, μπορούμε να πούμε ότι ύλη είναι μια περιοχή με μεγάλη πυκνότητα υλοενέργειας. Έτσι, η εξέλιξη μιας υλικής ύπαρξης εξαρτάται από τις μεταβολές της πυκνότητας της υλοενέργειάς της. Αν εφαρμόσουμε την προηγούμενη, επιστημονική πλέον γνώση, στο επίπεδο της ανθρώπινης ύπαρξης, θα καταλήξουμε σε μια σειρά διαπιστώσεις με κυρίαρχη τη δυνατότητα κατανόησης του τι σημαίνουν οι έννοιες «ζωή», «γέννηση», «ανάπτυξη» και «υλικός θάνατος». «Ζωή» μπορούμε να ονομάσουμε τη δυνατότητα της υλικής μας υπόστασης να μεταβάλλει την ενεργειακή της πυκνότητα. Αυτό σημαίνει αυτόματα μια δυνατότητα αυξομείωσης της $4^{\text{η}}$ διάστασης, που εγκλείουμε αοράτως μέσα μας. Η έννοια της ζωής χαρακτηρίζεται από τις έννοιες της γέννησης, της ανάπτυξης, της φθοράς και του θανάτου. Η έννοια της «Γέννησης», της εμφάνισης δηλαδή μιας υλικής πραγματικότητας από το αισθητό τίποτα, δεν είναι παρά μια καμπύλωση του χώρου πέραν κάποιου ορίου. Η καμπύλωση αυτή μπορεί να γίνει αισθητή και λογικά αντιληπτή σαν μια περιοχή κάποιας αυξημένης πυκνότητας ενέργειας, που γύρω της σχηματίζεται κάποιο πεδίο βαρύτητας.

Η έννοια της «Ανάπτυξης» μιας υλικής ύπαρξης, είναι ταυτόσημη με την έννοια της αύξησης της καμπυλότητας του χώρου και με την ισοδύναμη έννοια της αύξησης της ενεργειακής πυκνότητας. Και τέλος τι είναι ο υλικός θάνατος; Αν η καμπύλωση προς την 4η διάσταση γίνει μικρότερη από την ελάχιστη, τότε η ύλη στερούμενη της αισθητής καμπυλότητας ξαναπαίρνει τη μορφή του καθαρού χώρου, μιας ουσίας έξω από τη δυνατότητα των αισθήσεών μας. Προκειμένου η ύλη να ξαναπάρει την αισθητή υπόστασή της θα πρέπει κάποιο αίτιο να την ξανακαμπυλώσει, να της δώσει δηλαδή και πάλι κάποια μετρούμενη ενεργειακή πυκνότητα. Ομοίως, αν η καμπύλωση (προς την διάσταση χρόνος) ξεπεράσει το ανώτατο όριο, τότε το υλικό καθίσταται αόρατο από τις ανθρώπινες αισθήσεις. Το φαινόμενο αυτό παρατηρείται στην περίπτωση μιας «μελανής οπής». Στην περίπτωση αυτή η ενεργειακή πυκνότητα του καταρρέοντος αστέρα μεγαλώνει συνεχώς, ο χώρος γύρω της καμπυλώνεται όλο και περισσότερο, μέχρι το σημείο που θα ξεπεράσει κάποια όρια (ορίζοντας γεγονότων μελανής οπής) και θα γίνει αόρατη από τις ανθρώπινες αισθήσεις. «Θάνατος λοιπόν δεν είναι παρά το πέρασμα από το μη υπάρχον αλλά αισθητό, στο μη αισθητό αλλά υπάρχον. Είναι μια απλή αλλαγή κατάστασης και όχι η κατάργηση της ίδιας της κατάστασης». Συμπληρωματικά, όμως, των προηγούμενων, πρέπει να σημειώσουμε ότι κάθε υλικό σώμα δεν παρουσιάζει μια σταθερή και ενιαία ενεργειακή πυκνότητα, αλλά είναι μια περιοχή διαφορετικών ενεργειακών πυκνοτήτων. Αυτό σημαίνει ότι η υλική ύπαρξη μιας περιοχής του χώρου εξαρτάται όχι από την συνολική ενεργειακή πυκνότητα της περιοχής, αλλά από μια ισόρροπη, αλλά όχι ίδια, κατανομή της συνολικής ενεργειακής της πυκνότητας σε όλα τα σημεία της.

Ο δρόμος της φώτισης (ο δρόμος του προσκυνητή)

Ξεπερνώντας το στάδιο της αυτογνωσίας, μοναδικός βοηθός στο νέο στάδιο εξέλιξης είναι η πνευματικότητα, η λογική και η αίσθηση που αποκτήθηκε από όσους έχουν αφομοιώσει όλα τα προηγούμενα βήματα.. Είναι η στιγμή που γιγαντώνεται η επιθυμία προσέγγισης με την «Πρώτη Αιτία» ή την έννοια του «Θεού», όπως συνηθίζουμε να λέμε. Παρά, όμως, τις όποιες προσπάθειες, η επιθυμία αυτή μένει ανεκπλήρωτη και το μόνο που μπορεί να επιτευχθεί είναι η, μέσω της επιστημονικής αυτογνωσίας, προσέγγιση των νομοτελειακών συμπαντικών νόμων και ιδιοτήτων που επιδρούν άμεσα στη δημιουργία, την ύπαρξη και την εξέλιξη της υλικής και αισθητής ψευδαίσθησης. Είναι το πρώτο μακρόχρονο, επίπονο και αναγκαίο στάδιο άσκησης και αναμονής του οράματος ενός τελικού δρόμου που θα οδηγήσει στη δημιουργία του αναμενόμενου «Συμπαντικού Ανθρώπου».

Στην ευτυχή κατάληξη της σκληροτράχηλης αυτής πορείας, βασικό ρόλο θα παίζει η κατανόηση, η αφομοίωση και η εφαρμογή στην πράξη, του νόμου της ανταποδοτικότητας και των εννοιών της ανεκτικότητας και της αγάπης.

Ο νόμος της ανταποδοτικότητας

Στο φυσικό και αισθητό Σύμπαν είναι γνωστός ο νόμος δράσης-αντίδρασης. Σύμφωνα με αυτή την αρχή, αν ασκήσουμε σε ένα σώμα μια δύναμη, τότε το σώμα αυτό θα ασκήσει πάνω μας μια ίση και αντίθετη δύναμη. Το νόμο αυτό μπορούμε να τον επεκτείνουμε σε συμπαντικό επίπεδο, δίνοντάς του ένα γενικότερο νόημα. «Αν επιδράσουμε πάνω σε μια συμπαντική μορφή ή γεγονός θετικά ή αρνητικά θα πρέπει να αναμένουμε να υποστούμε, αργά ή γρήγορα, άμεσα ή έμμεσα, μια ίση ανταποδοτική επίδραση».

Το νόμο αυτό πρέπει να τον λαμβάνουμε σοβαρά υπ' όψη μας, κάθε φορά που, συνειδητά ή ασυνείδητα, οδηγούμαστε σε δράσεις απέναντι σε κάθε τι που αφορά τα τεκταινόμενα στον υλικό κόσμο των ψευδαισθήσεών μας.

Επί πλέον, πρέπει να προβληματιζόμαστε σοβαρά στην περίπτωση δυσμενών εις βάρος μας γεγονότων, αναλογιζόμενοι την περίπτωση αυτά να αποτελούν απλά ανταποδοτικές επιδράσεις δικών μας παρελθοντικών δράσεων.

Η έννοια της ανεκτικότητας

Πρέπει να αποδεχόμαστε το γεγονός ότι μέσα σε μια συμπαντική ενότητα μπορούμε να διακρίνουμε διαφορετικού επιπέδου πνευματικότητες. Επειδή ισχύει ο νόμος της ολικότητας το ζητούμενο δεν είναι η τιμωρία, ο αποκλεισμός και η απόρριψη των διαφορετικών πνευματικοτήτων, αλλά η προς όλους βοήθεια, προκειμένου να καταλήξουμε σε μια ενιαία υψηλή πνευματικότητα.

Όλες οι εκδηλούμενες πνευματικότητες αποτελούν μαθητές και συγχρόνως δασκάλους των άλλων πνευματικοτήτων και όλοι μαζί συνιστούν ένα αδιαίρετο σύνολο. Η τελείωση της συμπαντικής δημιουργίας δεν μπορεί να ολοκληρωθεί μερικά, αλλά μόνο αν τελειωθεί και η τελευταία εκδηλωθείσα πνευματικότητα. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι ή όλοι μαζί θα σωθούμε ή όλοι μαζί θα χαθούμε.

Οι ατομικοί παράδεισοι δεν αποτελούν παρά μια ψευδαίσθηση της υλικότητας και δεν αφορούν παρά το matrix του σύμπαντος και όχι το πραγματικό σύμπαν.

Όλα τα προηγούμενα μας οδηγούν στην έννοια της ανεκτικότητας του διαφορετικού μεταξύ των ανθρώπων. Η αποδοχή της ανεκτικότητας, βέβαια, δεν πρέπει να συγχέεται με την έννοια της αποδοχής και της επιδοκμασίας.

Και κάτι τελευταίο. Η αντίληψή μας περί διαφορετικότητας του άλλου δεν σημαίνει σίγουρα την μικρότερη ανάπτυξη της πνευματικότητας του άλλου, αλλά πιθανότατα την υστέρηση της δικής μας πνευματικότητας.

Η έννοια της αγάπης

Η αφομοίωση της ανεκτικότητας, συνώνυμο κάποιες φορές της ουδετερότητας, είναι το πρώτο βήμα κατάκτησης του ανώτερου αισθήματος της αγάπης, μιας έκφρασης που, ξεπερνώντας την ουδετερότητα, οδηγεί στη θετική συμπαντική δράση, η οποία σε μια πρώτη προσέγγιση εκδηλώνεται σε ατομικό επίπεδο. Η τελείωση της έννοιας της αγάπης ολοκληρώνεται σε συλλογικό επίπεδο, εκδηλούμενη ως «θυσία».

Η έννοια της «θυσίας» δεν συνδέεται με την έννοια της ευεργεσίας. Απλά αποτελεί τη συνειδητοποίηση μιας ανώτερης «υποχρέωσης» του «μέρους» προς το «όλον». Είναι μια δράση βαθιάς κατανόησης και αποδοχής από όλους της πραγματικής φύσης της ύπαρξής μας. Η αγάπη αποτελεί την εφαρμογή όλων όσων πιστεύουμε ότι αφομοιώσαμε και αποδεχτήκαμε μέσα σε ολόκληρη την προηγούμενη πνευματική διαδρομή μας.

Μια υπέροχη περιγραφή της εσωτερικής έννοιας της αγάπης σε όλες της τις εκφάνσεις αποτελεί η επιστολή του αποστόλου Παύλου προς τους Κορινθίους. Αναφέρεται σε αυτήν:

«Ακόμα κι αν ήξερα να μιλώ όλες τις γλώσσες των ανθρώπων μα και των αγγέλων, χωρίς όμως να έχω αγάπη, θα είχα γίνει χαλκός που βγάζει σκέτους ήχους ή τύμπανο που δημιουργεί μόνο φασαρία. Κι αν είχα το χάρισμα της προφητείας και κατανοούσα όλα τα μυστήρια και κατείχα όλη τη γνώση, κι αν είχα όλη την πίστη, έτσι που να μετατοπίζω βουνά, χωρίς όμως να έχω αγάπη, θα ήμουν ένα τίποτε. Κι αν ακόμα διένειμα όλα τα υπάρχοντά μου για να θρέψω τους πεινασμένους, κι αν παρέδίδα το σώμα μου να καεί στη φωτιά, χωρίς όμως να έχω αγάπη, δεν θα με είχε ωφελήσει σε τίποτε. Η αγάπη μακροθυμεί, επιζητάει το καλό. Η αγάπη δεν φθονεί. Η αγάπη δεν καυχησιολογεί, δεν αλαζονεύεται, δεν φέρεται άπρεπα, δεν κυνηγάει το δικό της συμφέρον, δεν κυριεύεται από θυμό, δεν κρατά λογαριασμό για το κακό που της κάνουν, δεν χαίρεται για την αδικία, αλλά μετέχει στη χαρά για την επικράτηση της αλήθειας. Όλα τα καλύπτει, όλα τα πιστεύει, όλα τα ελπίζει, όλα τα υπομένει. Η αγάπη ποτέ δεν ξεπέφτει. Ενώ τα άλλα, είτε προφητείες είναι αυτές, θα καταργηθούν, είτε γλώσσες είναι, θα πάψουν, είτε γνώση, θα καταργηθεί. Γιατί μόνο ως ένα βαθμό γνωρίζουμε και ως ένα βαθμό προφητεύουμε. Μα όταν έρθει το τέλειο, τότε το ατελές θα καταργηθεί. Παιδάκι όταν ήμουνα, σαν παιδάκι μιλούσα, σαν παιδάκι σκεφτόμουν, σαν παιδάκι έβγαζα συμπεράσματα. Μα όταν έγινα άντρας, σταμάτησα να σκέφτομαι και να ενεργώ σαν παιδάκι. Γιατί, πραγματικά, τώρα βλέπουμε απροσδιόριστα σαν σε θαμπό καθρέφτη. Τότε όμως θα δούμε πρόσωπο με πρόσωπο. Τώρα γνωρίζω μονάχα ως ένα βαθμό, τότε όμως θα γνωρίσω τέλεια, όπως ακριβώς

με έχει γνωρίσει ο Θεός. Αυτά, λοιπόν, που μένουν τελικά, είναι η πίστη, η ελπίδα και η αγάπη. Αυτά τα τρία, με κορυφαία τους, όμως, την αγάπη».

Η θεϊκή προσέγγιση (ο δρόμος του αναχωρητή) Η προσέγγιση της Θεϊκής Πνευματικότητας

Η αφομοίωση και η πρακτικά αυθόρμητη εκδήλωση παντού και πάντα της αρχής της αγάπης μπορεί να οδηγήσει στο σκληροτράχηλο ακανθώδη και δύσβατο δρόμο του αναχωρητή. Έναν δρόμο, που οδηγεί στη βιωματική προσέγγιση της πρώτης αιτίας, της θεϊκής και υπέρλογης αιτιότητας.

Πολλοί ρωτούν τι είναι ο Θεός. Απάντηση έδωσε με το επόμενο κείμενο του ο Διονύσιος ο Αεροπαγίτης (Περί μυστικής Θεολογίας): «Ο Θεός είναι το αίτιο των πάντων, ούτε έχει σχήμα ή μορφή ή ποιότητα ή όγκο. Δεν βρίσκεται σε ορισμένο τόπο, ούτε βλέπεται, ούτε έρχεται σε επαφή, ούτε αισθάνεται, ούτε γίνεται αισθητός, ούτε συγχύζεται, ούτε ταραίζεται, ούτε ενοχλείται από ανθρώπινα πάθη, ούτε υπόκειται σε πάθη των αισθήσεων, ούτε έχει ανάγκη από φως. Ούτε παθαίνει αλλοίωση ή φθορά ή μερισμό ή στέρηση ή ροή, ούτε τίποτα άλλο από όσα μπορούν να πάθουν τα αισθητά, ούτε είναι τίποτα από αυτά.

Δεν είναι ούτε ψυχή ούτε νους, ούτε έχει φαντασία ή γνώμη ή λόγο ή νόηση, ούτε είναι λόγος, ούτε είναι νόηση, ούτε λέγεται, ούτε νοείται, ούτε είναι αριθμός ή τάξη ή μέγεθος ή σμικρότητα ή ισότητα ή ανισότητα ή ομοιότητα ή ανομοιότητα. Ούτε στέκεται ούτε κινείται, ούτε ησυχάζει, ούτε έχει δύναμη, ούτε είναι δύναμη, ούτε είναι φως, ούτε ζει, ούτε είναι ζωή, ούτε είναι ουσία, ούτε είναι αιώνιος, ούτε είναι χρόνος, ούτε νοητικά μπορεί κάποιος να έχει επαφή μαζί Του, ούτε είναι επιστήμη, ούτε είναι αλήθεια, ούτε είναι σοφία, ούτε είναι ένα ή ενότητα ή θεότητα ή αγαθότητα.

Ο Θεός δεν είναι πνεύμα, όπως εμείς γνωρίζουμε. Δεν είναι υιός ούτε πατέρας, ούτε τίποτα άλλο από όσα αφορούν εμάς ή κάποιο άλλο από τα γνωστά όντα και ούτε κανένα από τα όντα γνωρίζει τι Αυτός είναι. Γι' αυτόν δεν υπάρχει λόγος, ούτε όνομα, ούτε γνώση. Ούτε είναι σκοτάδι, ούτε φως, ούτε πλάνη, ούτε αλήθεια, ούτε μπορεί καθόλου να οριστεί με την κατάφαση ή την αφαίρεση, αλλά σ' Αυτόν τίποτα δεν μπορεί να προστεθεί ή να αφαιρεθεί. Επειδή είναι η τέλεια και ενιαία Αιτία των πάντων, ξεπερνά κάθε ορισμό και κάθε πρόσθεση ή αφαίρεση ή υπεροχή, αφού είναι αποδεδειγμένος από όλα και υπερβαίνει τα πάντα».

Με βάση τα γραφόμενα του Διονυσίου Αεροπαγίτη, ο Θεός προσεγγίζει, σε κάποιες από τις εκφάνσεις του, το υπέρλογο της νέας επιστημονικής λογικής της συμπαντικής συγκρότησης. Ο Θεός βρίσκεται εκτός της κοινής ανθρώπινης λογικής, της δομημένης πάνω στην ψευδαίσθηση μιας πλαστής υλικής πραγματικότητας. Έτσι, δεν είναι περίεργο να καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι όσο περισσότερο μιλάμε για το Θεό, όλο και μακρύτερά Του βρισκόμαστε. Ο Θεός δεν περιγράφεται, δεν αποδεικνύεται, αλλά βιώνεται στο τέλος της πνευματικής μας αποστολής.

01 February 2014